

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Amplius confirmantur dicta, & solutiones adversariorum refutantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

aquas inter quas datur distinctio, sed potius si existit distinctio actu necessario debent existere extrema distincta: sed postquam distincti sunt Petrus à se ipso, & dicitur de præterito, Petrus est distinctus à se ipso, manet Petrus, & idem Petrus, quia manet actualis distinctio inter illos: ergo manet identitas, & ipsitas inter Petrum, & ipsum Petrum: ergo manente identitate tollitur ipsa identitas, quia distinctio quæ ponitur est ablatio identitatis: ergo talis distinctio inter Petrum, & ipsum Petrum est sine dubio chimerica.

15 Explicatur amplius, quia hæc propositio, Petrus est Petrus, est omnino identica, ac proinde minime est formalis; unde nullam admittit Petrus cum ipso distinctionem, etiam per rationem, alias non esset identica, sed formalis, ideo enim hæc propositio est formalis, homo est ens, quia saltem minimam distinctionem per rationem admittit, subiectum cum prædicato, quæ est pene confusum, & expressum: ergo si hæc propositio, Petrus est Petrus, est omnino identica, signum evidens est inter prædicatum, & subiectum, nullam dari distinctionem, neque adæquatam neque inadæquatam, nec tanquam magis expressum, & confusum, quæ minima inter distinctiones est, quia si hæc saltem daretur sola sufficeret ad reddendam formalem propositionem, imo hæc identitas summa est cum summa repugnantia distinctionis; ac proinde sine ullo fundamento ad illam; nam si aliquod fundamentum daretur ad distinguendum Petrum à se ipso, cum fundamento posset intellectus facere huiusmodi distinctionem; ac proinde esset formalis prædicatio Petrus est Petrus: ergo si non est formalis prædicatio ullo modo, nullo modo cum fundamento potest distinguere: ergo distinctio facta inter Petrum, & ipsum, erit distinctio chimerica, & sine fundamento: ergo divisio à se in hoc secundo sensu est chimerica.

16 Item chimerica est divisio à se, explicata à Gilio, & à Fonseca, quia sine fundamento est concipere rem ipsam, & non ipsam, nam si chimerica est compositio inter essentiam Dei, hominis, & leonis, quia remota, & mediate ratione talis compositionis conciperetur Deus simul, & non Deus, ac proinde conceptio illa opponeretur evidentissimo illi principio, impossibile est idem simul esse, & non esse; quod nec realiter nec per rationem patitur aliquam exceptionem: ergo à fortiori hoc à Gilio, & Fonseca distinctionis genus inventum erit chimericum, & sine fundamento, siquidem immediatius, & expressius opponitur illi principio, nam illud principium est idem simul non potest esse, & non esse: atqui Gillius, & Fonseca dicunt divisum à se esse, & non esse simul: ergo immediatius, & expressius opponitur illi principio distinctio inventa à Gilio, & Fonseca: ergo immediatius illa est chimerica.

17 Item res cognosci tanquam duo cum ipsa sit una maxime fictitium est, quia dualitas aliquorum necessario dicit distinctionem inter illas, quæ faciunt dualitatem, ut patet discurrenti: sed ut iam probatum est, non potest dari distinctio inter ens, & ipsum ens, sub illa ratione communis, alias darentur duæ rationes communes eiusdem rationis, v. g. duo entia ut sic, duo animalia ut sic, duo homines ut sic, quod est fictitium, & chimericum, quia vnum ex illis entibus ut sic, R. P. Ideph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

abstrahitur ab omnibus entibus: ergo si datur aliud ens ut sic, abstrahitur ab alijs: sed fictitium est ultra omne dari aliud: ergo. Item maxime fictitium est dari aliquam rationem superiorem supra ens ut sic, quia ens ut sic, est ultima, suprema, & universalissima ratio: sed fictitium est ultra ultimum dari aliud, quia iam est, & non esset ultima, & suprema omnium: ergo omnis divisio à se quomodocumque concipiatur, est fictitia, chimerica, & sine fundamento: sed multitudo quæ opponitur unitati non est chimerica, sed realis multitudo: ergo non constituitur per divisionem à se.

18 Vegetur, quia oppositio, quæ datur inter unitatem, & multitudinem, non solum est una vera, & realis, sed potius tres oppositiones, iure, & reales assignantur ab Aristotele, 10. lib. Metaph. Prima est privativa, de qua loquitur Philosophus cap. 7. dicendo: restat igitur, aut ut negationem opponi aut privationem unitatem. Secunda relativa est, de qua ipse e. 8. eiusdem lib. 10. legitur dicendo, etenim multa vni simpliciter opponuntur: ita enim dicimus vnum, aut multa ut mensuratum ad metrum, id est mensura, & mensurabile, & opponuntur vnum, & numerus, scilicet dictum est eorum, quæ ad aliquid quædam. Tertia est contraria ratione fundamenti, cum ait vnum, & multa opponi contrarie, quæ omnes oppositiones veræ & sine fictione sunt, ut omnes Doctores explicantes Aristotelem affirmant, & præcipue Dives Thomas, supra omnia hæc verba Aristotelis, confirmat has omnes oppositiones, & ratio evidens est, quia multitudo ut multitudo datur à parte rei, v. g. multitudo hominum, lapidum, Angelorum, &c. ergo constitutum illius debet esse reale, quia eo modo est constitutum, quo est constitutum; & econtra, quia constitutum est de essentia constitutum: sed multitudo quæ divisione constituitur est realis: ergo, & divisio debet esse realis: sed divisio à se non est realis, ut probatum est: ergo divisio à se non potest esse constitutum multitudinis oppositæ unitati: sed unitas constituitur negatione illius divisionis, per quam constituitur multitudo: ergo si per divisionem à se non constituitur multitudo, neque unitas constituetur negatione divisionis à se.

SUBSECTIO II.

Amplius confirmantur dicta, & solutiones Adversariorum refutantur.

19 Quia eo modo est carentia formæ, quo est ipsa forma secundum se: sed divisio à se est formalitas, fictitia, & chimerica: ergo negatio seu carentia divisionis à se est fictitia, & chimerica: sed unitas realis in quantum vera, & propria unitas, non potest constitui ratione formali chimerica, propter rationem dictam subseptione præcedenti, & etiam quia unitas est attributum reale entis realis. Unde, & Dei in quantum Deus est, & sic huiusmodi unitas datur à parte rei ante omnem fictionem, & operationem intellectus, quia attributa divina tam formaliter quam materialiter sunt vera, & realia: unde formalitates illorum debent esse reales, & non entia rationis chimerica, alias attributa Dei essent entia chimerica, & sine fundamento, quod lumini natura-

li contradicit, & anathematizatur à fide divina: ergo vnitas non constituitur negatione diuisionis à se.

Maiores est, quia ideo carentia vnionis, & compositionis, quæ datur in Deo respectu hominis secundum suam essentiam; item carentia quæ datur in leone vnionis cum homine, non est carentia realis, sed ficta, & chymica, quia compositio inter Deum essentialiter, & hominem simul cum essentia leonis est chymica, & fictitia, quapropter compositum ex essentia Dei, essentia hominis, essentia leonis, & arboris est chymica, ac proinde nullus potest dicere quod carentia compositionis chymicæ in Deo sit attributum ipsius, quia talis carentia est fictitia, & chymica; item cæcitas in chymica, & carentia albedinis in ipsa sunt fictitiæ, quia formæ quæ dantur in chymica, sunt fictitiæ: ergo eo modo est carentia seu negatio formæ, quo est ipsa forma secundum se.

20 Dices non ideo carentiam alicuius formæ esse esse chymicam, quia forma illius est impossibilis, nam simplicitas Dei est carentia compositionis in Deo, & per vos vnitas Dei est negatio diuisionis in Deo: sed compositio, & diuisio in Deo sunt impossibiles, & entia rationis, & nihilominus carentia compositionis, & diuisionis sunt vere carentiæ, & negationes, ac proinde vere constituunt Deum in esse vnus, & simplicis: ergo mala est argumentatio à forma ad carentiam illius.

21 Sed contra manifeste, quia nos non dicimus carentiam esse chymicam ex eo quod forma, cuius carentia est, sit impossibilis respectu huius vel illius, vel quia est ens rationis applicata huic, vel illi: sed potius dicimus esse chymicam carentiam, & negationem, quando forma respectu cuius carentia est in tota latitudine entis est impossibilis, ac proinde fingitur sine fundamento in rebus; nam licet aliqua forma sit impossibilis respectu alicuius, dum tamen in alijs sit vera, & realiter illa forma, carentia illius formæ est vera, & propria etiam in Deo, quia iam secundum se illa forma non est ficta, v. g. negatio identitatis cum creatura in Deo est vera, & propria negatio, quia est vera, & propria distinctio Dei, licet talis identitas sit impossibilis Dei, quia identitas secundum se vnus entitatis cum creatura est vera & realis, de quo supra questione præcedenti, late egimus; quare negatio multitudinis aut pluralitatis, quæ datur in ipso Deo, est vera, & propria, & non chymica, cum detur in numero ternario hominum, & Angelorum vera pluralitas; imo in tribus relationibus diuinis datur vera, & propria multitudo: ergo iam formalitas vnitatis habet pro opposita formalitate: ergo ipsa est vera, & propria ratio constitutiva: item simplicitas si est negatio compositionis, habet pro opposita formalitate compositionem realem quæ à parte rei datur sine fictione, in multis entibus realibus; vnde compositio secundum se non est fictitia, & per consequens negatio illius in Deo erit etiam vera, & propria sine fictione.

22 Si autem forma illa cuius carentia est, ita sit impossibilis, & chymica, vt non solum respectu Dei, sed etiam respectu omnium creaturarum, & secundum se sit impossibilis, & chymica, ac proinde sine fundamento ficta, negatio seu carentia illius absolute chymica erit: sed diuisio à se non solum est chymica respectu Dei, sed etiam

respectu cuiuscumque creaturæ; imo in se omnino est impossibilis, & sic nullum exemplum poterit præberi, in quo aliquid diuidatur à se ipso, sicut multa exempla tribuuntur, in quibus aliquid diuiditur in proprias partes, ac proinde in se ipso, vt videre est in diuisione, qua diuiditur homo in partes, quibus constat, & diuisio qua diuiditur acervus in lapides: ergo diuisio à se non est comparanda cum diuisione in se, quoad veritatem, & proprietatem, quare licet carentia diuisionis in se sit vera, quia oppositum eius non est chymicum, nihilominus carentia diuisionis à se, chymica erit, quia diuisio à se est chymica vt supra late demonstravimus.

Dices illam negationem non esse diuisionis formaliter, sed materialiter, id est multitudinis terminatæ realiter; vnde licet vnum extremum id est distinctio formalis sit rationis, est fictitia; cum tamen ipsa ratio materialis multitudinis sit à parte rei realis; vnde est quod carentia realis sit.

Sed contra, quia in diuisione à se non solum formalitas, sed etiam materiale est ens rationis, quia materiale est pluralitas terminatæ: sed chymicum est quod in eodem respectu eiusdem datur pluralitas terminatæ, quia eadem entitas non potest esse plures cum terminis; nam pluralitas dicit distinctiōem, ac proinde negationem identitatis: sed inter Petrum, & ipsum Petrum non potest dari negatio identitatis: ergo non potest dari pluralitas materialis, nam pluralitas materialis petit, v. g. dualitatem: sed vna, & eadem entitas non possunt esse duæ entitates: ergo chymicum est dicere in ipso respectu eiusdem posse dari pluralitatem materialem: vnde pluralitas materialis in nostro casu erit chymica: ergo non solum erit chymica carentia diuisionis à se formaliter, sed etiam carentia diuisionis à se materialiter.

Secundo contra, quia illa negatio diuisionis materialis nihil aliud est quam subiectum, vel materia illius diuisionis à se, nam v. g. materia prima tunc dicitur materia humana; non quando consideratur secundum se, sed quatenus inest formæ rationali; nam materia secundum se est humana neque est equina, quia est indifferens vtrique, & æqualiter respicit vtramque, vnde non est maior ratio quare dicatur humana potius quam equina, sic similiter multitudo illa realiter dicitur diuisio à se materialis, quia constituitur formaliter, & est subiectum diuisionis à se; sed etiam quod illa multitudo sit subiectum illius diuisionis, vel quod sit materiale respectu illius est chymicum: ergo carentia illius, vt materialis diuisio est, etiam est fictitia, & chymicum; sicut evidenter demonstratur hoc exemplo non solum est chymica vnio essentia Dei, cum essentia leonis, ad consociendum essentiam vnā monstruosam, sed etiam ipsa essentia Dei, & ipsa essentia leonis, si vt subiectum, & vt materia illa vnionis sumantur, recipiendo talem vnionem chymicam sunt, vnde carentia talis subiectionis chymicæ chymica erit in Deo, quia sicut est chymicum esse Deum positivum subiectum vnionis illius ad componendam chymicam, ita etiam est chymica carentia, seu negatio talis esse materialis, quod etiam contingit in forma hominis, sumpta vt materia respectu Angeli ad componendum alium Angelum, quia compositio illius est fictitia sine fundamento:

Quæst. III. Quæ sit hæc negatio, &c. 259

fundamento: unde, & carentia talis receptionis, & talis subiecti respectu vnionis est etiam fictitia.

26 Et ratio evidens est, quia sicut est actus secundus, sic est actus primus; unde potentia in lapide ad videndum est chymérica, quia visio orta à lapide est talis, & ideo evidenter sequitur, quod actus primus volitionis non sit intellectus, sed voluntas, & actus primus visionis non sit auditus, sed potentia visiva, sed vnio, aut receptio est actus secundus subiecti seu materiæ: ergo si illa receptio seu vnio est chymérica, ipsum esse materiæ, quatenus materia est talis receptionis, seu vnionis erit chymericum, quia datur eadem ratio in vno ac in altero.

27 Ideo enim ipsa vnio chymérica est, quia est vnio sine aliquo fundamento, & cum evidenti repugnantia respectu rerum vnitarum: atqui sine fundamento est, & chymericum quod Deus recipiat vnionem ad componendam chymeram: ergo chymericum est esse subiectum illius vnionis.

28 Sed illa multitudo quatenus materia, & subiectum illius divisionis à se recipit ipsam divisionem, vt formam chymericam: ergo ipsum esse materiæ vt materiæ illius divisionis à se erat chymericum; unde, & negatio materialis illius vt talis, quatenus recipit talem formalitatem divisionis à se, erit simpliciter chymérica, & sine fundamento: ergo sicut negatio divisionis à se formaliter est fictitia, & sine fundamento, quia opposita formalitas est chymérica, etiam erit fictitia sine fundamento negatio multitudinis materialis recipientis divisionem à se; unde vnitas quæ reale attributum est, neque erit negatio divisionis à se materialis, vel formalis: sed alterius divisionis, & multitudinis realis per divisionem in se; nam re dividi in partes quotidie contingit, ipsam autem dividi à se ipsa, nequaquam potest contingere; imo neque cogitari cum fundamento, cum maxime repugnet idem esse, & non esse idem, quod maxime necessarium est ad hoc vt divisio à se verificetur.

SVBSECTIO III.

Alia solutiones ponuntur, & refutantur.

29 Respondent Adversarij in tali multitudine vtcumque esse reale tam materiale, quam formale, quia licet repugnet eandem rem esse duas, & idem simul esse hoc, & non hoc, tamen simpliciter non repugnat in rerum natura esse hoc, & non hoc sub eodem nomine, & ratione vt duo lapides quorum neuter est alter.

30 Sed contra, quia à parte rei essentialiter repugnat esse idem, & non idem sub eodem nomine, & ratione reali: ergo falsa est solutio, imo per rationem repugnat idem esse, & non esse: ergo, quia non solum à parte rei verificatur illud evidentiissimum axioma, impossibile est idem esse, & non esse, sed etiam per rationem, vt supra late probavimus: quia non solum est falsum dicere à parte rei, lapis non est lapis, sed etiam per rationem est falsum, lapis non est lapis, præcipue cum illa conditione ab adversarijs dicta sub eodem nomine, & ratione; nam si esset sub alio nomine, vel sub alia ratione, non esset inconueniens, quia de animali, quod realiter est rationale sumpto, R.P. *Idæph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.*

sub nomine rationalis, & sub ratione principij, ratiocinandi, potest negari per rationem quod sit animal, de animali autem sub ratione, & nomine animalis, nec realiter, nec per rationem cum fundamento aliquo, sed mere chymericæ potest negari quod sit animal, quia negare quod animal sit animal, vel cognoscere animal sub conceptu, & nomine animalis, & non animalis est distinctio, quæ ab omnibus Doctoribus vocatur rationis ratiocinantis, hoc est sine fundamento, & sic chymérica, & immediate, & expresse opposita illi principio, impossibile est idem simul esse, & non esse.

Hoc totum eodem exemplo adversariorum demonstratur, quia à parte rei ratio huius lapidis est distincta, & non est eadem cum alio lapide à parte rei, & cum quacumque ratione illius, quia quidquid est in hoc lapide realiter, distinguitur realiter ab omni quod est in alio lapide; nam, v.g. non solum ratio entis substantiæ, sed etiam corporis, lapidis, adamantis, & talis adamantis distinguitur ab omnibus formalitatibus alterius, quod demonstratur non solum argumentis à nobis factis in Logica, vbi probavimus à parte rei non posse dari universale formaliter, sed etiam in hunc modum, quia Deus potest annihilare totum hunc adamantem, manente quicquid est in alio adamante realiter, ita vt hic secundus maneat quoad omnia prædicata positiva; alius vero annihilatur, quoad omnia illa, ita vt omnium formalitatum ipsius non remaneat, nisi non repugnantia ad existendum, & possibilitas illius: ergo à parte rei quicquid est in hoc lapide non est alius lapis, sed tantum datur similitudo inter hunc, & alium lapidem, quæ similitudo petit hoc quod diximus, distinctionem scilicet totalem, & negationem realem ad quare, inter hunc & illum lapidem sine aliqua identitate, & vnitate vera, & reali in esse lapidis: ergo falsum est dicere quod idem esse, & non esse realiter potest sub eadem ratione reali, siquidem hic lapis realiter, non est idem cum alio: unde absolute repugnat realiter esse, & non esse hoc vt est evidentiissimum axioma, & prima dignitas metaph. docet.

Si autem dicatur quod est idem fundamenta-

liter, Contra, quia iam deficit ex alia parte, nam nunquam est non idem in ea ratione, quæ idem est: sed in ea ratione qua nunquam fuit idem, quia identitas fundamentalis inter duos lapides est convenientia, & similitudo: sed nunquam realiter potest esse non convenientis cum alio lapide sub eodem nomine, & ratione: ergo nunquam realiter datur illa divisio à se quæ petit vt hic lapis sub eodem nomine, & ratione sit hic, & non hic lapis simul.

Nec potest dici quod est idem per rationem, & realiter, non est idem.

Contra primo, multitudo vt opposita vnitati est materialiter, & formaliter realis, quia cum oppositio sit realis, etiam rationes formales oppositorum sunt reales, vt ipsi adversarij in hac solutione quam oppugnamus concedunt. Vnde divisio materialis, & formalis est realis: ergo si carentia realis est, quæ constituit aliud oppositum, vnitatem scilicet, hoc erit, quia carentia formæ est totaliter realis, sine aliquo constitutivo fictitio, nam si aliquod fictitium habet, negatio illa non erit vera, & realis; sed divisio à se petit aliquid rationis, nempe quod lapis sit idem per rationem

K K 2